

Margrethe Dahlerup Kochs prædiken palmesøndag

Taler

Margrethe Dahlerup Koch
Provst

Dato

25. marts 2018

Sted

Holstebro Valgmenighedskirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Markusevangeliet kapitel 14, vers 3-9

Salmer

Op dog, Zion! ser du ej
Det hellige kors, vor Herre selv bar
Se, hvor nu Jesus træder
Hil dig, Frelser og Forsoner
Igen berørt (altergangssalme)
Jesus os til trøst og gavn

- 1 Man skal ikke græde over spildt mælk. Men spildt nardusolie til en værdi af 300 denarer – dvs. en årsløn for en almindelig arbejder – det kan man nu da alligevel godt blive lidt berørt over.

- 5 Og det bliver de da også alle sammen dér omkring frokostbordet hjemme hos Simon. ”Tænk, hvor mange fattige man kunne have hjulpet for de penge”, siger de. Og vi, der ved, at man for bare et par hundrede kroner om måneden, kan give et barn i den fattigste del af verden mad, tøj, uddannelse og dermed fremtid, kan da vel godt i vores stille sind give dem ret. Det er da et helt
- 10 vanvittigt ressourcespild at bruge så mange penge på én mand, som jo alligevel snart skal dø. Og hvis det så endda gjorde en forskel, det hun gør. Så kunne man måske se en vis mening i det. Man kunne i hvert fald forsvare det – som når nogen i den evigt aktuelle debat om, hvordan vi skal bruge pengene i
- 15 sundhedsvæsenet, forsvarer, at man bruger meget dyr medicin på livsforlængende behandling. Selv om den syge ikke bliver helbredt, kan den ekstra levetid jo være vigtig. Ikke mindst, hvis det drejer sig om yngre mennesker, forældre eller børn, kan det have afgørende betydning for, hvor de efterlevendes liv bliver. Derfor kan den dyre medicin være pengene værd, lyder et af argumenterne. Men det er jo ikke det, der er tale om her. Kvindens dyre
- 20 olie er ikke livsforlængende på nogen måde. Tværtimod. ”Hun har på forhånd salvet mit legeme til min begravelse”, siger Jesus. Hendes handling ændrer ikke situationen. Den bekræfter den.

Og det er måske dét, der er pointen. Kvinden bekræfter det, der nu skal ske i den
25 kommende uge. Jesus skal lide, dø og begraves. Han har selv fortalt det til sine
disciple, og deres reaktion har været benægtelsen. ”Sådan skal det ingenlunde gå
dig”, har Peter frejdigt påstået. Og de andre har bare kigget væk, når Jesus
begyndte at tale om sin forestående død. Den samme reaktion, som mange
uhelbredeligt syge kan berette om: Omgivelserne, de raske vil ikke tale om det –
30 eller de prøver at tale udenom ved at fortælle om nye kure, mirakuløse
helbredelser og undere, de har læst eller hørt om. Og resultatet er sjældent, at
den syge bliver trøstet. Tværtimod bliver vedkommende efterladt alene i den
virkelighed, ingen åbenbart tør være sammen med ham eller hende i.

35 Men kvinden her i Simons spisestue, hun tør vise, at hun ved, hvad det er, der
skal ske. Hun tør være sammen med Jesus i den virkelighed, han befinder sig i.

Hun salver Jesus, som man salver en død. Men hun gør mere end det. Hun
salver ham også med en ødselhed, som var det en kongesalvning, hun foretog.
40 Og hun salver Jesus med en ømhed, som får situationen til også at ligne den del
af datidens bryllupsritual, hvor bruden salver sin brudgom før bryllupsnatten.
Død, kongeværdighed, kærlighed. Salvningen med den horribelt dyre, stærkt
duftende nardusolie får Simons hus til at lugte voldsomt og gennemtrængende
af alle tre ting.

45 Ord kan overhøres, kendsgerninger kan man lukke øjnene for, men dufte og
lugte breder sig og fremkalder omgående ellers glemte øjeblikke og kan
lynhurtigt bringe os i bestemte stemninger: Duften af nyslået græs, hørmene af
nyspredt ajle, lugten af salt fra havet i vestenvinden f.eks. gør det umuligt ikke at
50 tænke ”forår”. Eller vi kender til at møde en lugt, som øjeblikkeligt gør os til 5-
årige igen, fordi den sender os hjem til barndommens køkken og mors
kødgryder eller brunkager.

Lugte breder sig og er ikke til at komme uden om. Og sådan har kvindens
55 ordløse men stærkt duftende prædiken bredt sig gennem tid og rum. ”Overalt
hvor evangeliet prædikes, skal det hun har gjort, fortælles til minde om hende”,
siger Jesus. Og det være så hermed gjort også i Holstebro i dag så mange, mange
år efter.

60 Død, kongeværdighed, kærlighed. Det er de tre ting, hendes handling lugter

langt væk af. Der breder sig fra hendes salvekrukke og omsorgsfulde hænder en insisterende tro på, at kærlighedens handlinger både giver mening og har magt – kongelig magt. For altid.

65

Og når lige præcis dén kvindes handling fremhæves, som ingen andre bliver det i evangelierne, så er det måske, fordi hendes handling spejler Jesu tro. Den tro, som han netop på dette afgørende punkt i sit liv, kæmper for at holde fast i.

70 For Jesus går jo ikke sejsikker i døden. Han tvivler og er dødsangst i Getsemane aften. Skærtorsdag aften. Fristelsen til at flygte, mens tid er, ligger hele tiden og hvisler: ”Hvis du er Guds søn, så red dig selv. For ellers er det hele, dine store gerninger, kloge ord, skarpe domme, hele dit liv, som den kostbare nardusolie: Skønne spildte kræfter, som burde være udnyttet bedre.” Er det ikke
75 også den djævelske fristelse, som middagsgæsterne indvendinger over for kvindens handling afspejler?

I så fald fejer duften af kvindens både håndfaste og trofaste handling den fristelse væk. Hun viser, at hvor der spildes, der handles sandt. Hendes gavmilde
80 handling er et spejl af og en bekræftelse af alt det, Jesus har sagt og gjort hele sit liv, når han har øst mod, tilgivelse, tro ud med rund hånd til alle og enhver, som han er kommet i nærheden af. Og hun viser med sin salvning af ham, at det også er det, hans død skal være: Ikke et ynkeligt nederlag, men en overvældende gavmildhed: Som hun med sin salve gav alt, hvad hun havde, skal han give alt,
85 sit liv for mange – ødselt og uforbeholdent.

Gavmildheden findes. Og den har magt – kongelig magt og myndighed. Og guddommelig kraft og styrke. Det er derfor, Jesus så flabet kan sige til alle os forargede, at ”de fattige har I altid hos jer, og når I vil, kan I gøre godt mod
90 dem”. Når vi vil. Ikke når vi har overskuddet eller pengene eller energien til det, men når vi vil.

Når vi vil, kan vi gøre godt. Så provokerende enkelt påstår han, det er. Og peger på kvinden. ”Hun har gjort, hvad hun kunne”, siger Jesus. ”Hun har gjort, hvad
95 hun kunne”. Mere kræves ikke. At gøre, hvad man kan. Og mindre kræves ikke. At gøre, hvad man kan. Den forside-ryddende heltedåd eller et glas hjemmesyltede rødbeder. Den lange, forsigtige samtale, som nænsomt lukkede op til den tvære teenager eller en hånd på en skulder.

I dag begynder den stille uge. Forræderiet, fornægtelsen, tortur og død er det, han går i møde. Men inden har en navnløs kvinde gjort, hvad hun kunne: Vist, hvem han er, den salvede, Kristus, ham, der nu skal dø. Om lidt skal Judas kysse ham – som man kysser den, der skal anerkendes som den nye konge. Og
105 soldaterne vil krone ham med tornekrone og purpurkappe, og bødlerne vil lade ham trone højt over folkemængden på et kors. Men duften fra den dyre nardusolie hænger ved. Vi får ikke lov at glemme det: Hun gjorde, hvad hun kunne. Og på søndag har Gud gjort, hvad han kan.

110 *Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen således også nu og altid og i al evighed.*

Amen

115

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

120

Tags

Anden tekstrække, Palmesøndag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/margrethe-dahlerup-kochs-praediken-palmesondag>

125

130

135